

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزانه روزنامه خراسان

پنج شنبه ۴ شهریور ۱۳۹۵

۲۲ ذی القعدة ۱۴۲۷ - ۲۵ آگوست ۲۰۱۶

۵۶۰

ترسناک

ترسناک ترین فیلم های تاریخ سینما

این فیلم‌ها را ببینید!

به تعداد علاقه‌مندان به سینمای وحشت می‌توان فهرستی از ترسناک‌ترین فیلم‌ها را ارائه داد! برای همین به سراغ فهرست سایت معتبر IMDb رفتیم. در این فهرست جای فیلم‌های بسیاری خالی است مانند: پرندگان، کشتار با اره برقی در تگزاس، آرواره‌ها، سوسپیریا، حالا نگاه نکن، آکیولس، مستاجر، زیر پوست، شب بخیر مامان، جلسهٔ ۹، فیلم کاپوس در خیابان اله، مارتین، یتیم، تست بازبگری، شیطانی، غریبه‌ها، اره، پروژه جادوگر پلر، سکوت بره‌ها، خانه کشتار، یتیم‌خانه، فعالیت فراطبیعی، کانجورینگ و… اما در صدر این فهرست ۵ فیلم قرار دارد:

۱- روانی

(آلفرد هیچکاک ۱۹۶۰ – امتیاز: ۸/۵)

در تبلیغات فیلم اعلام می‌شد که «پایان فیلم را لو ندهید، ما فقط یک پایان داریم». زنان در سینما از حال رفتند، مردان دنبال در خروجی می‌گشتند و بازیگر فیلم بعد از بازی در آن از دوش گرفتن می‌ترسید! شخصیت منفی این فیلم، دومین شخصیت‌شورور تاریخ سینما به انتخاب منتقدان سینماست.

سکانس فراموش نشدنی: ملاقات با مادر صاحب هتل

۲- بیگانه

(ریدلی اسکات ۱۹۷۹ – امتیاز: ۸/۵)

در فضا هیچ کسی صدای فریاد کشیدن شما را نمی‌شنود. ریدلی اسکات فیلم اسلشر را از کره زمین جدا کرد و با روایت داستانی از ورود موجودی بیگانه به سفینه فضایی، ژانر وحشت را به فضا برد. اسکات به منظور ساخت ترکیبی از ۲۰۰۱ اودیسه فضایی و کشتار با اره برقی در تگزاس، هنرمندی را استخدام کرد تا موجود فضایی قاتل را طراحی کند.

سکانس فراموش نشدنی: سیگورنی ویور در پایان با موجود بیگانه روبه‌رو

می‌شود

۳- درخشش

(استنلی کوبریک ۱۹۸۰ – امتیاز: ۸/۴)

تنها فیلم کوبریک در این ژانر است. کوبریک آن قدر در کارش دقیق بود و سخت می‌گرفت که انگار سر صحنه‌ها همه را به قتل می‌رساند! به دلیل وسواس کارگردان فیلمبرداری یک سال به طول انجامید. شلی دووال مجبور شد یک صحنه را ۱۲۷ مرتبه بازی کند و شبی نبود که جک نیکلسون خسته و کوفته به‌خانه برنگردد. با این حال بازیگر نقش

بچه‌ک ۷ ساله بود، تا ۱۲ سالگی نفهمید در فیلمی ترسناک بازی کرده‌است!

سکانس فراموش نشدنی: جک نیکلسون به‌طور کامل کنترلش را دست می‌دهد:

«جانِ اومده»!

۴- موجود

(جان کارپنتر ۱۹۸۲ – امتیاز: ۸/۲)

دانشمندان با یک موجود فضایی روبه‌رو می‌شوند که مدام تغییر شکل می‌دهد و به شکل کسانی که به قتل می‌رساند، در می‌آید. جان کارپنتر نسخه اصلی فیلم را به‌روز کرد و اشاره‌هایی هم به بیماری ایدز در فیلمش کرد اما موجود در زمان اکران هیچ موفقیتی به دست نیاورد. با وجود این، موجود امروزه به‌عنوان اثری کلاسیک در قالب علمی–تخیلی–وحشت شناخته می‌شود.

سکانس فراموش نشدنی: سکانس تغییر شکل حفره روی سینه موجود بیگانه.

۵- جن گیر

(ویلیام فرید کین ۱۹۷۳ – امتیاز: ۸)

وقتی نسخه اصلی فیلم اولین بار در انگلستان نمایش داده‌شد، چند انجمن شهری، نمایش عمومی فیلم را تحریم کردند. جیع‌های شیطانی که از دهان لیندا پلیر بیرون می‌آمد، صدای جیج حیواناتی بود که ذبحشان می‌کردند. یکی دیگر از صداهای به‌یادماندنی، صدای چرخیدن ۳۶۰ درجه‌ای سر ریگان است که همه کارکنان و بازیگران کیف پول‌های چرمی خود را جلوی میکروفون جمع کرده و به هم می‌مالیدند!

سکانس فراموش نشدنی: چرخش ۳۶۰ درجه‌ای گرد لیندا پلر نکته: ذکر این اسامی به معنای توصیه به تماشای آن‌ها نیست.

نگاهی به فیلم‌های ترسناک آسیایی

هرگاه صحبت از سینمای وحشت می‌شود، نام آسیای شرقی و به ویژه ژاپن می‌درخشد! این پیشتازی از یک طرف مربوط به فرهنگ، ادبیات و اعتقادات ژاپنی‌هاست و از طرف دیگر مدیون بازسازی‌هایی است که از فیلم‌های ترسناک کلاسیک انجام شده‌است. فیلم‌های شرق آسیا برای ما ایرانی‌ها خیلی ترسناک است چون عامل وحشت به جای یک روانی اره به دست، عامل متافیزیکی است که حس می‌کنیم ممکن است واقعا برای ما هم اتفاق بیفتد.

در ادامه پنج فیلم برتر سینمای وحشت آسیای شرقی را به انتخاب سایت «مووی‌مگ» می‌آوریم:

۱- ۱۱-۵ (Ring): داستان این اثر درباره فیلمی ویدئویی بود که هر کس با دیدن آن بعد از هفت روز به شکلی وحشتناک از دنیا می‌رفت. این داستان جذاب، پرداخت مناسبی داشت و تا آخرین لحظه نیز تماشاگر را پای فیلم میخکوب می‌کرد و متوجه نمی‌شد که واقعا چه اتفاقی با تماشای فیلم رخ می‌دهد و چرا قربانیان با آن وضع فجیع از دنیا می‌روند اما سکانس آخر… پایان بندی این اثر یکی از هوشمندانه و ترسناک‌ترین پایان بندی‌هایی است که تا به حال در ژانر وحشت مشاهده شده‌است. حلقه را می‌توان یک کلاس آموزش فیلمسازی به سبک ترسناک دانست.

۲- کینه (Ju-on): در این فیلم بیننده با دو شخصیت مواجه است. پسر بچه‌ای که ظاهرا خیلی آرام و مهربان است و یک خانم با موهای ژولیده که اصلا با کسی شوخی ندارد و تا دلتان بخواهد در مکان‌های عجیب و غریب از زیر پتو گرفته تا حمام، یک دفعه خودش را نشان می‌دهد! کینه در مقایسه با دیگر آثار ترسناک سینمای شرق از خلاقیت بیشتری در ایجاد ترس لحظه‌ای برخوردار بود. خیلی از افراد پس از تماشای کینه تا چند روز می‌ترسیدند زیر میزشان را نگاه کنند! صدای ممتدی که مقدمه ورود قربانی به تنگه وحشت بود، هنوز یکی از ترسناک‌ترین صداهاست.

۳- شاتر (Shutter): محصول سال ۲۰۰۴ تایوان است که داستان زوجی عکاس را روایت می‌کند که همواره در تصاویری که مرد می‌گیرد، یک شخص ناشناخته و نورهای عجیبی مشاهده می‌شود. شاتر از آن دسته فیلم‌هایی است که خوب آغاز می‌شود، میانه‌ای قانع‌کننده

دارد و پایان بندی‌اش بسیار تکان دهنده و ترسناک است. شاتر اجازه نمی‌دهد شب آرامی را سپری کنید!

۴- کوابیدن (Kwaiden): یکی از شاخص‌ترین آثار کلاسیک ژانر وحشت ساخته سال ۱۹۶۴ است. داستان کوابیدن درباره افسانه‌هایی است که درباره ارواح وجود دارد و این داستان‌ها در ۴ اپیزود روایت می‌شود. نورپردازی، دقت در طراحی صحنه، روایت داستان، تسلط کارگردان به افسانه‌های ترسناک محلی و روایت بی نقص آن سبب شده‌است تا هنوز هم یکی از ترسناک‌ترین آثار سینمای وحشت باشد.

تصویری از فیلم آتال

فیلم ترسناک (Horror) به فیلمی گفته می‌شود که احساسی رنج آور، دردناک و مشمژکننده از ترس و انزجار در بیننده به وجود آورد. این ژانر نیز به‌زیرگونه‌های متنوعی تقسیم می‌شود مانند:

اکشن ترسناک: شامل مواردی مانند نیروهای شیطانی، رویدادها یا شخصیت‌های ترسناک از قبیل گورستان، شیاطین، حیوانات مسخ شده، خون آشام‌ها و زامبی‌ها.

کمدی ترسناک: ترکیبی از عناصر کمدی و تخیلی ترسناک است که به نوعی کمدی سیاه را نیز در بر می‌گیرد.

بدن ترسناک: بر مبنای تخریب، انحطاط آاتومی بدن، حرکات غیر طبیعی یا تلفیق بدن انسان و اندام هیولا.

تعطیلات ترسناک: یک قاتل روانی و زنجیره‌ای که لباس بابا نوئل، آدم

بررسی دلایل و آثار تماشای فیلم‌های ترسناک

چرا فیلم ترسناک تماشا می‌کنیم؟

هر کسی به دلایلی فیلم مورد علاقه‌اش را تماشا می‌کند. از آموزش و تغییر نگاه به دنیا و مفاهیم فلسفی گرفته تا سرگرمی و ماجراجویی و حتی ترشح آدرنالین. کسانی که طرفدار فیلم‌های ترسناک هستند هم دلایل مختلفی برای تماشای این نوع فیلم‌ها دارند که به خاطر نوع محتوای سینمای وحشت، یادگیری و زیبایی‌شناسی و… جایی در آن ندارد. به‌طور کلی می‌توان موارد زیر را دلیل دیدن آثار ترسناک بیان کرد:
غرق شدن در ترس بزرکنمایی آنچه وجود ندارد یا غیر قابل دسترسی است یکی از عوامل ایجاد ترس است. ترس از خصوصیات ذاتی انسان است که به علت شناخت نداشتن نسبت به عوامل خارجی برای تسکین شخص ایجاد می‌شود. برای همین افراد با تماشای فیلم‌های ترسناک احساسات خود را تخلیه می‌کنند.

تخلیه هیجانی: شاید مهم‌ترین دلیل تماشای فیلم ترسناک همین تخلیه هیجانات روانی و تجربه لذت بعدش باشد.

کنجکاوی: کنجکاوی بشر در کشف ناشناخته‌ها و پی بردن به چیزهایی فراتر از دنیای عینی و ملموس یکی از دلایل تماشای این گونه فیلم‌هاست.

فراقتنی: انسان خشم خود را به جای عوامل ترسناک قرار می‌دهد و سعی می‌کند با فراقتنی به هیجانی خوشایند برسد.

اختلالات روانی: در موارد حاد، دلیل علاقه به فیلم‌های ترسناک می‌تواند به اختلالات سادسمی (دگرآزاری)، مازوخسمی (خودآزاری) و جامعه‌ستیزی مربوط باشد.

اثرات تماشای فیلم ترسناک

گاهی محتوای فیلم‌های ترسناک، مدت‌ها زندگی فرد را دگرگون می‌کند و تأثیرات مخربی بر شخصیت وی می‌گذارد. چرا که خواسته‌ها، آرزوها و احساسات انسان در فیلم‌ها به نمایش درآمده و بیننده خود را مانند یک بازیگر در فیلم فرض می‌کند و رفتار و حرکات او را تقلید می‌کند. همچنین برخی از این گونه فیلم‌ها با فرهنگ جامعه و اعتقادات مذهبی ما انطباق ندارند و این تضاد فرهنگی و عقیدتی سبب می‌شود که بیندنده و به ویژه نسل جوان احساس ناکامی کند و بین خواسته‌های خود و آن چه جامعه و ارزش‌های حاکم بر آن از او می‌خواهد، دوگانگی ببیند. همین احساس ناکامی و تعارض، عاملی برای دور شدن از آرامش و ایجاد اضطراب خواهد بود. اگر از اثرات روحی و روانی دیدن چنین فیلم‌هایی بر روی کسانی که تسلط کامل بر خلیقات خود ندارند [که بیشتر ما تا حدی این چنین هستیم] بگذریم، برخی از فیلم‌های وحشت را می‌تواند اثرات منفی در باورهای انسان نیز بگذارد. محتوای برخی از این گونه فیلم‌ها می‌تواند تماشاگر را در

برفی، جن و یا دیگر شخصیت‌های کریسمس را می‌پوشد به شیوه‌ای خشونت‌آمیز در تعطیلات دست به قتل می‌زند.

درام ترسناک: فیلم بر روابط عاطفی و خانوادگی در یک محیط ترسناک، تمرکز دارد و عناصر ترسناک اغلب در پس زمینه قرار دارند.

ترسناک روانی: متکی بر ترس شخصیت، احساس گناه، باورها، بی ثباتی عاطفی و با حضور ارواح و اتفاقات فراطبیعی است.

علمی تخیلی ترسناک: درباره بیگانگان قاتل، دانشمندان دیوانه و آزمایش‌های اشتباه است.

فیلم اسلشر: گونه‌ای که در آن قاتل روانی، قربانی را با وسیله‌ای تیز مانند چاقو، تبر، یا ساطور به قتل می‌رساند.

فیلم اسپیلتر (شلب شلویی): در این فیلم‌ها از خشونت و جلوه‌های

در بین گونه‌های مختلف سینمای وحشت اثر کدام کمتر است؟

اسلشر بینیم یا ارواح؟

انتظار ما از تماشای یک فیلم چیست؟ بابت وقتی که صرف تماشایش می‌کنیم، قرار است چه چیزی عایدمان شود؟
فواید یک فیلم خوب را می‌توان در چند چیز دانست: سرگرم‌مان کند، باعث شود تجربه‌هایی را که در زندگی روزانه نداریم، ببینیم مثل غم و شادی و ترس و… درچه‌ای تازه‌رو به ذهن ما نسبت به دنیا و آدم‌هایش باز کند، با چالش‌های رفتاری و ذهنی شخصیت‌ها بتوانیم همدات پنداری کنیم و در موقعیت‌های مشابه تصمیم درست بگیریم و… فیلم‌زیرژانر اسلشر یا سلاخی که جزو ژانر اصلی وحشت در سینما تعریف می‌شود فقط از منظر روایت پیچیدگی‌های ذهنی آدم‌های روان پریش و تلاش انسان‌ها برای بقا می‌تواند برای ما نکاتی داشته باشد، اما واقعا در تماشای یکسره چنین آثاری چه فواید دیگری هست که بخواهیم ترس و اضطراب را میهمان ذهنمان کنیم؟
در مقابل زیرژانر اسلشر، گونه سینمای وحشت که مبتنی بر عناصر متافیزیکی است می‌تواند برای ما ملموس‌تر باشد. به‌طور معمول در آثار برگزیده این نوع فیلم‌ها، مفاهیم خیر و شر با زبانی استعاری بیان می‌شود، هدف فیلم فقط میخکوب کردن مخاطب نیست. سری فیلم‌های «طالع نحس» نمونه خوبی است از این گونه فیلم‌ها؛ در طالع نحس شاهد حضور فرزند شیطان در منزل سفیر آمریکا در انگلستان هستیم. با مرگ سفیر، رئیس‌جمهور آمریکا فرزندخوانده سفیر را به فرزندی قبول می‌کند و فرزند شیطان پایش به کاخ سفید هم باز می‌شود. اما در هر شرایطی نباید فراموش کرد تماشای فیلمی که ضرر و زیان جسمی و روحی داشته باشد، منطقی نیست و این ضرر و زیان برای افراد مختلف با روحيات متفاوت یکسان نیست. گاهی حتی فیلم به خودی خود اثر بدی ندارد اما تماشای زیاد چنین فیلم‌هایی حتی با محتوای سالم هم اثر بدی خواهد داشت.

بررسی سینمای وحشت ایران

آثار کمدی و ترسناک در سینمای جهان، طرفداران بسیاری دارد اما در سینمای ایران به ژانر کمدی بیشتر پرداخته شده‌است. دلایل این امر تجربیات ناموفق در ساخت آثار ترسناک است که تماشاگران را دلزده کرده‌است. همچنین محدودیت‌هایی که برای به تصویر کشیدن عوامل ترسناک در فرهنگ ما وجود دارد، مانع پیشرفت سینمای وحشت در ایران شده‌است. ناتوانی در تبدیل مضامین ترسناک به درام و همچنین نبود ظرافت‌ها و پرداخت‌ها در تکنیک سینمای وحشت، این سینما را در ایران مهجور کرده‌است. همان‌طور که دیدیم جدیدترین اثر این گونه سینما، «دراکولای رضا عطاران نیز نتوانست تماشاگران را راضی از سالن سینما خارج کند. در این میان گویا پولاد کیمیایی قصد دارد برای ساخت اولین فیلم سینمایی‌اش به سراغ ژانر وحشت برود.

ساموئل خاچیکیان اولین کارگردانی بود که در دهه‌های ۳۰ و ۴۰ به سراغ این ژانر رفت. او فیلمی به نام «ضریت» ساخت که اولین فیلم ترسناک حرفه‌ای ایرانی شد. بعد از انقلاب

